

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCANDA ZEYTUN İSTEHSALI İLƏ BAĞLI

ARAYIŞ

Bakı – 2024

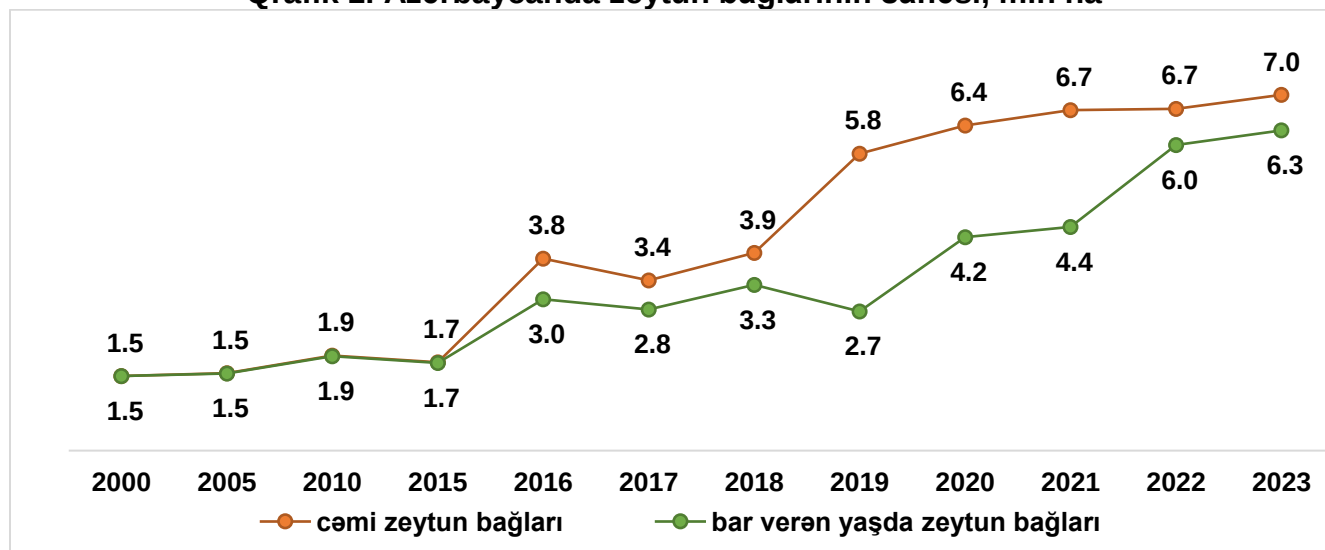
MÜNDƏRİCAT

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri	3
2. İdxal və ixrac göstəriciləri	6
3. Qlobal istehsal, idxal və ixrac	8

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri

2023-cü ilin məlumatlarına əsasən Azərbaycanda zeytun bağlarının ümumi sahəsi 7.0 min hektar olub. 2023-cü ildə zeytun bağlarının sahəsi 2019-cu ilə nisbətən 20.7%, 2022-ci ilə nisbətən isə 4.5% artıb. Mövcud zeytun bağlarının 6.3 min hektarı və ya 90.0%-i bar verən yaşıdadır (Qrafik 1).

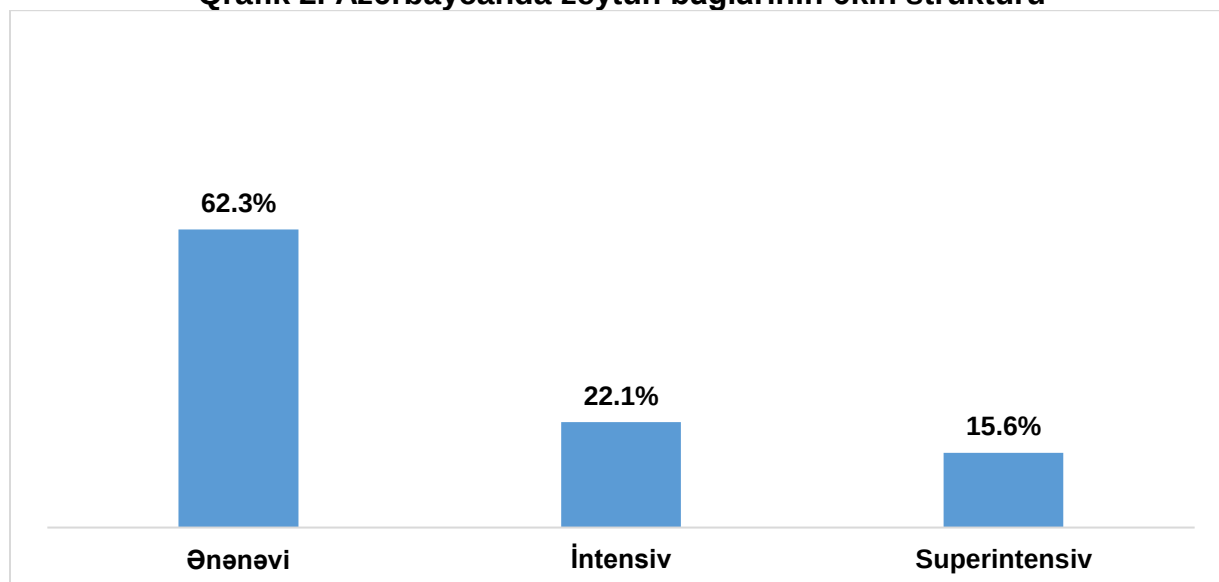
Qrafik 1. Azərbaycanda zeytun bağlarının sahəsi, min ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Cəmi zeytun bağlarının 62.3%-i ənənəvi, 22.1%-i isə intensiv 15.6%-i superintensiv bağlardır (Qrafik 2).

Qrafik 2. Azərbaycanda zeytun bağlarının əkin strukturu

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2023-cü ildə cəmi zeytun bağlarının 50.4%-i Abşeron rayonunun, 29.9%-i Bakı şəhərinin, 10.3%-i Xızı rayonunun, 3.6%-i Şəki rayonunun, 3.1%-i Salyan rayonunun payına düşüb (Cədvəl 1).

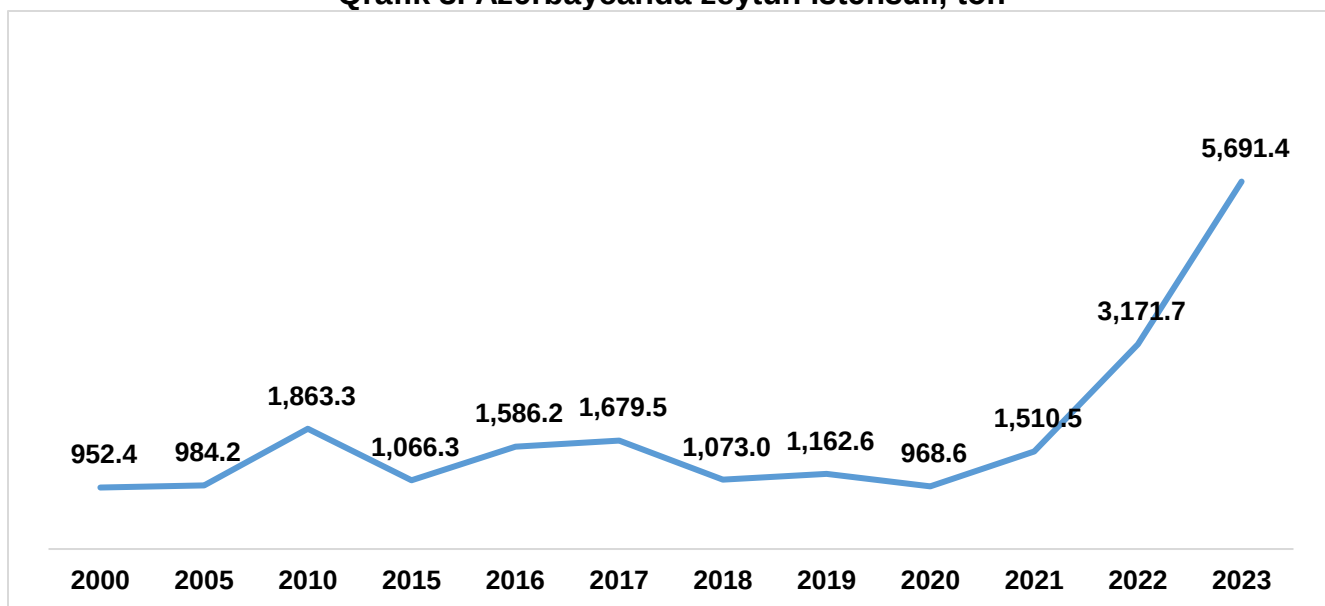
Cədvəl 1. 2023-cü ildə zeytun bağlarının rayonlar üzrə bölgüsü, ha

	Cəmi bağlar	Bar verən yaşda	İl ərzində yeni salınmış bağlar
Ölkə	7,017.6	6,319.7	219.9
Abşeron	3,538.3	3,458.3	80.0
Bakı	2,096.2	2,093.2	3.0
Xızı	723.0	563.0	-
Şəki	252.7	-	124.7
Salyan	218.0	34.0	-
Siyəzən	154.2	152.0	1.2
Goranboy	11.0	11.0	-
Neftçala	10.1	0.1	10.0
Şirvan şəhəri	4.0	2.2	-
Saatlı	3.2	2.5	-
Digər	6.90	3.40	1.00

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2023-cü ildə zeytun istehsalı 2019-cu ilə nisbətən 4.9 dəfə, 2022-ci ilə nisbətən isə 1.8 dəfə artaraq 5.7 min ton olub (Qrafik 3).

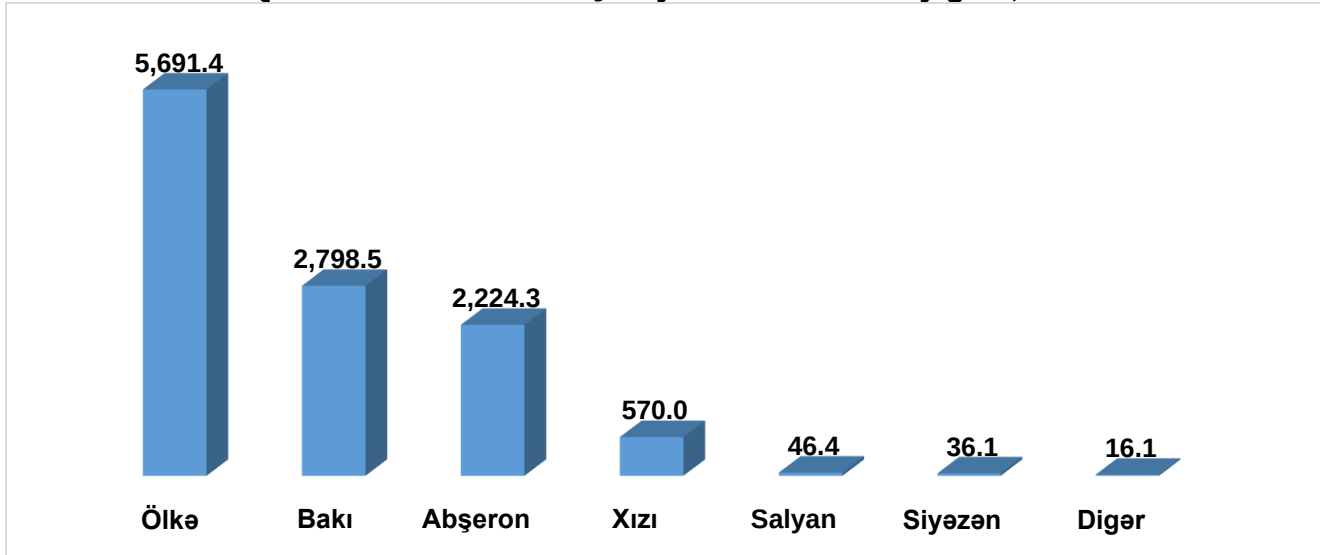
Qrafik 3. Azərbaycanda zeytun istehsalı, ton

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2023-cü ildə zeytun istehsalının 49.2%-i Bakı şəhərinin, 39.1%-i Abşeron rayonunun, 10.0%-i Xızı rayonunun, 0.8%-i Salyan rayonunun, 0.6%-i Siyəzən rayonunun, 0.3%-i isə digər rayonların payına düşüb (Qrafik 4).

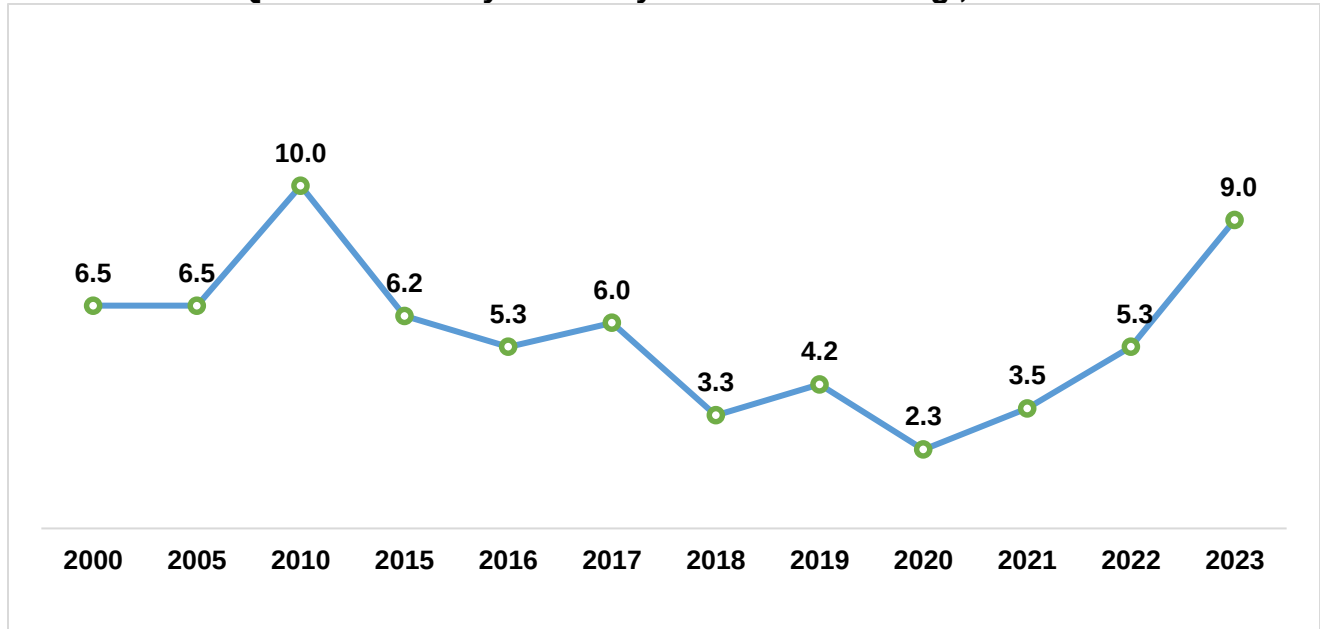
Qrafik 4. Əsas istehsalçı rayonlarda məhsul yığımı, ton

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2023-cü ildə zeytunun məhsuldarlığı 9.0 sent/ha olub. Məhsuldarlıq səviyyəsi 2019-cu ilə nisbətən 2.1 dəfə, 2022-ci ilə nisbətən isə 1.7 dəfə artıb (Qrafik 5).

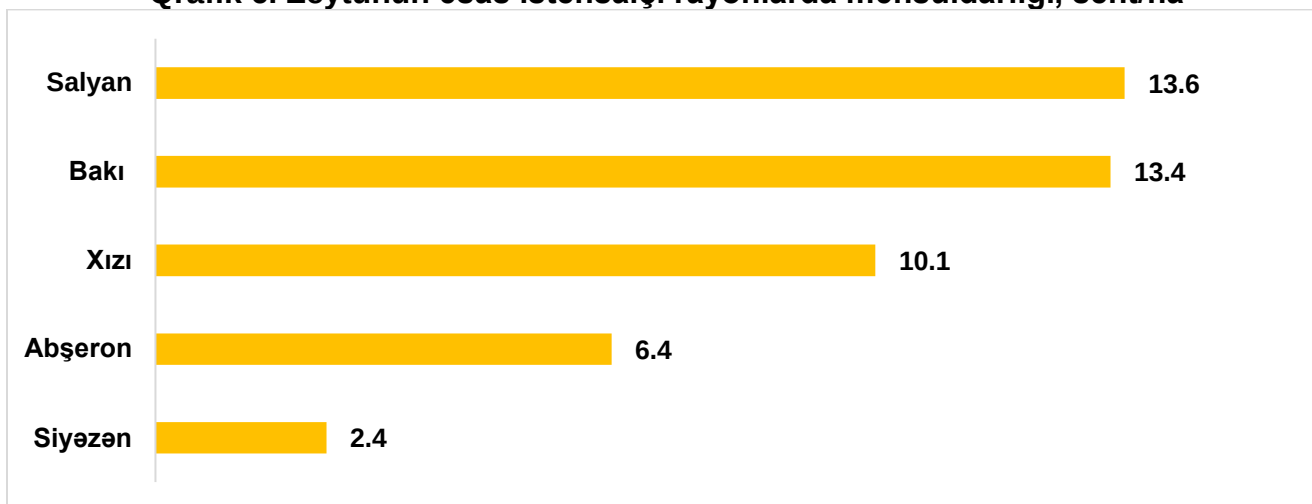
Qrafik 5. Azərbaycanda zeytunun məhsuldarlığı, sent/ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2023-cü ildə zeytunun məhsuldarlıq göstəricisi Salyan, Bakı və Xızı rayonlarında ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olub (Qrafik 6).

Qrafik 6. Zeytunun əsas istehsalçı rayonlarda məhsuldarlığı, sent/ha

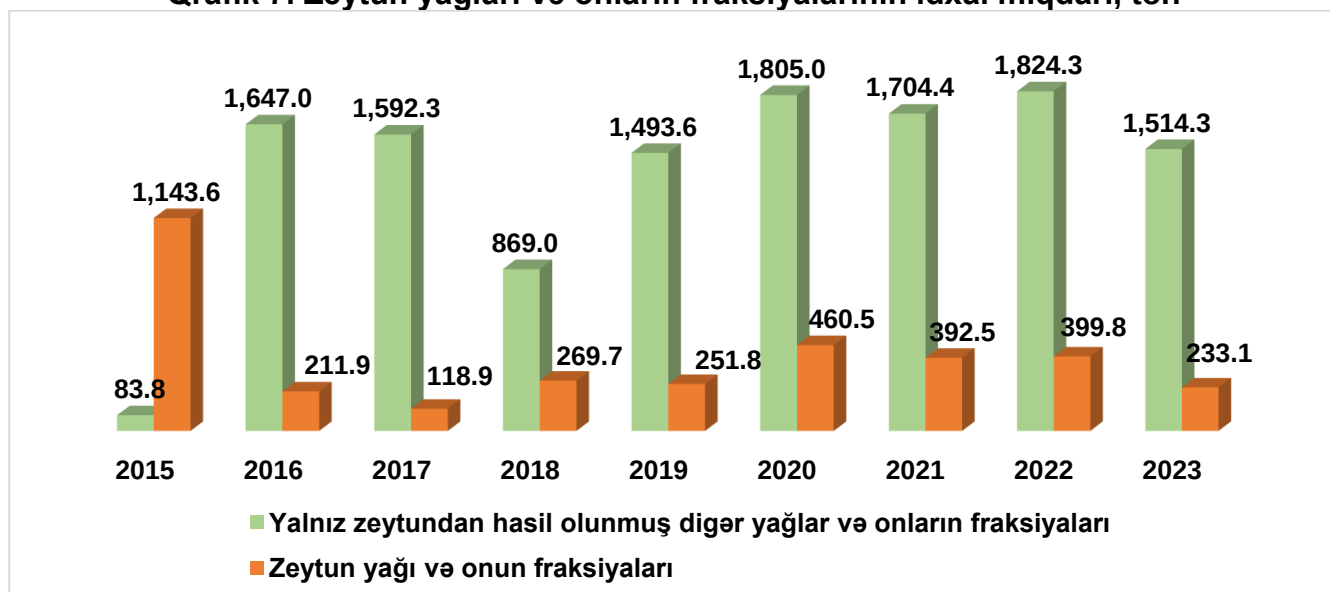

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2. İdxal və ixrac göstəriciləri

Azərbaycana əsasən “Yalnız zeytundan hasil olunmuş digər yağlar və onların fraksiyaları” idxal edilir. Belə ki, 2023-cü ildə ölkəyə 1.5 min ton məhsul idxal edilib ki, bu da 2022-ci ilə nəzərən 17.0% azdır. Ölkəyə həmçinin 233.1 ton həcmində “Zeytun yağı və onun fraksiyaları” da idxal edilib (Qrafik 7).

Qrafik 7. Zeytun yağları və onların fraksiyalarının idxal miqdarı, ton

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ 2023-cü ildə “Yalnız zeytundan hasil olunmuş yağlar və onların fraksiyaları” idxalının 64.6%-i İspaniyanın, 17.0%-i İtaliyanın, 14.3%-i Yunanıstanın, 3.9%-i Türkiyənin, 0.2%-i isə digər ölkələrin payına düşüb.

✚ Ölkəyə “Zeytun yağı və onun fraksiyaları” idxalı isə əsasən Türkiyə (39.0%), İtaliya (33.6%) və İspaniyadan (26.2%) həyata keçirilir.

✚ 2023-cü ildə zeytun yağları ilə yanaşı “Sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun” da idxal edilib. Azərbaycana idxal olunan sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun 2022-ci ilə nisbətən 17.5% artaraq 1,915.3 ton olub (Cədvəl 2).

Cədvəl 2. Sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytunun idxal həcmi

	İdxal miqdarı, ton	İdxal məbləği, min ABŞ dolları
2015	771.6	688.9
2016	433.4	894.3
2017	890.9	1,795.9
2018	727.3	1,704.6
2019	942.0	2,005.4
2020	909.5	1,813.8
2021	981.8	1,976.4
2022	1,629.0	3,294.1
2023	1,915.3	4,242.3

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ 2023-cü ildə Azərbaycana sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun idxalının 46.8%-i Türkiyənin, 46.5%-i İspaniyanın, 4.6%-i isə Yunanıstanın payına düşüb (Cədvəl 3).

Cədvəl 3. Sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun idxalının ölkələr üzrə bölgüsü

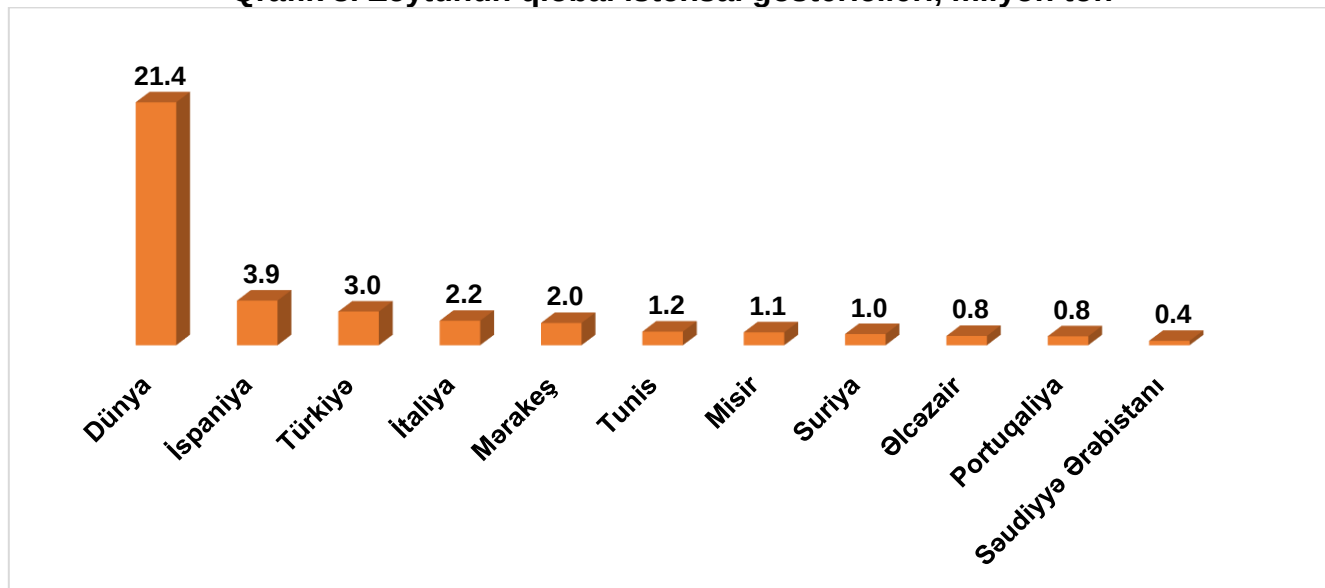
	2020		2021		2022		2023	
	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları
Türkiyə	275.3	517.0	441.7	847.3	586.2	1,234.2	896.0	1,777.1
İspaniya	559.5	1,126.3	513.9	1,087.9	966.6	1,870.6	891.1	2,150.9
Yunanıstan	24.4	47.5	21.6	24.3	33.8	85.3	88.2	206.3
Digər	50.4	123.0	4.7	17.0	42.4	104.0	40.0	108.0
Cəmi idxal	909.5	1,813.8	981.8	1,976.4	1,629.0	3,294.1	1,915.3	4,242.3

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

3. Qlobal istehsal, idxal və ixrac

FAO-nun məlumatına əsasən 2022-ci ildə dünya üzrə 21.4 milyon ton zeytun istehsal olunub. Dünya üzrə istehsal olunan zeytunun 75.0%-dən çoxu 10 ölkənin payına düşüb (Qrafik 8).

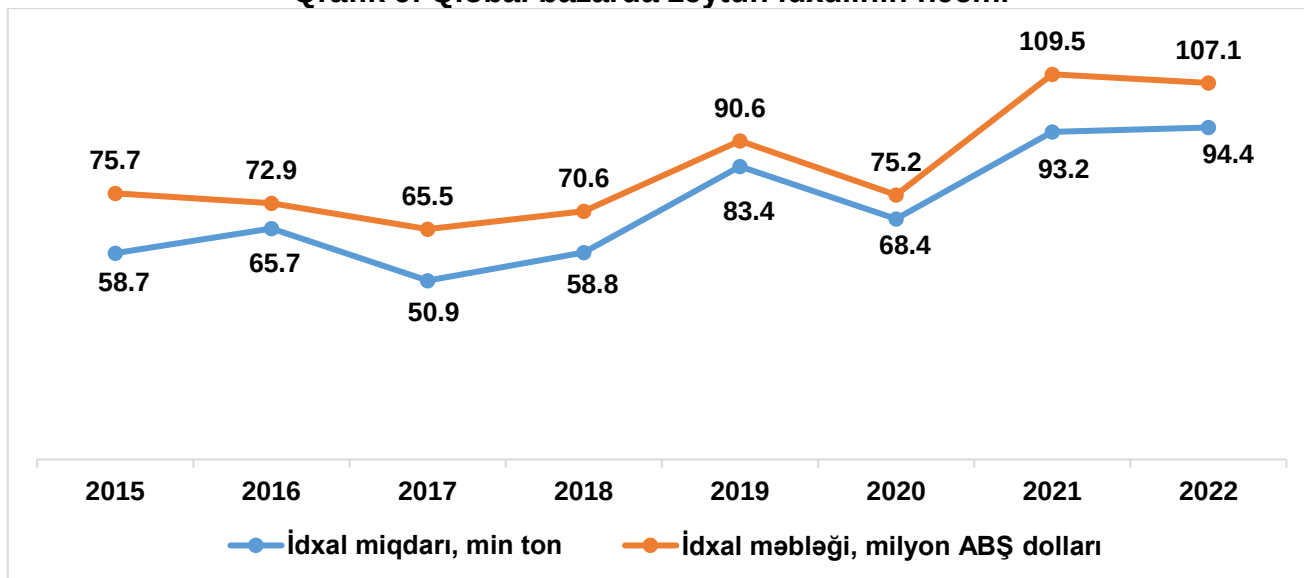
Qrafik 8. Zeytunun qlobal istehsal göstəriciləri, milyon ton

Mənbə: Faostat.org

2022-ci ildə qlobal bazarda zeytun idxalının həcmi 94.4 min ton və ya 107.1 milyon ABŞ dolları olub (Qrafik 9).

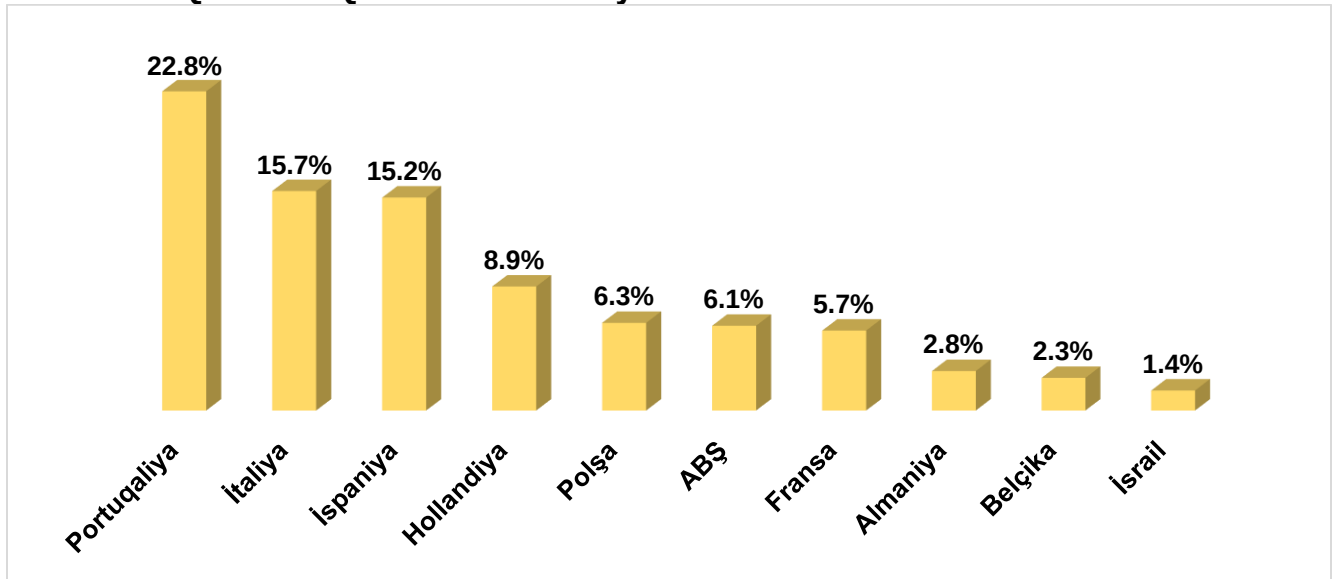
Qrafik 9. Qlobal bazarda zeytun idxalının həcmi

Mənbə: Trademap.org

✚ Qlobal bazarda zeytun idxalının 85.0%-dən çoxu Portuqaliya, İtaliya, İspaniya, Hollandiya, Polşa, ABŞ, Fransa, Almaniya, Belçika və İsrailin payına düşüb (Qrafik 10).

Qrafik 10. Qlobal bazarda zeytun idxalının ölkələr üzrə strukturu

Mənbə: Trademap.org

✚ Dünya üzrə zeytun ixracında Portuqaliya (45.1%), Hollandiya (15.2%), İspaniya (13.5%), İtaliya (7.6%) və Yunanıstan (6.1%) olmaqla ilk beşlikdədir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tabeliyində

Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi

tərəfindən hazırlanıb

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

S.Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

**AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**